

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - OLVE-Basisschool te EDEGEM

Hoofdstructuur basisonderwijs

Instellingsnummer 9803

Instelling Vrije Basisschool - OLVE-Basisschool

Directeur Peter NYS

Adres Rombaut Keldermansstraat 33 - 2650 EDEGEM

Telefoon 03-440.16.21

Fax 03-440.16.21

E-mail olve.basis.dir.rk@skynet.be

Website www.olvebasis.be

Bestuur van de instelling VZW KOR Edegem-Kontich-Mortsel

Adres Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3

Scholengemeenschap Prins Boudewijn

Adres Patronaatstraat 21 - 2650 EDEGEM

CLB Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied

Adres Edegemsestraat 36 - 2640 MORTSEL

Dagen van het doorlichtingsbezoek 25-02-2013; 26-02-2013, 28-02-2013

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 28-02-2013

Datum bespreking verslag met de instelling 08-03-2013

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Marc Boone

Teamleden Myriam Vande Moortele

Vera Pollier

Deskundige(n) behorend tot de nihil

administratie

Externe deskundige(n) nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	8
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	8
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	8
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	9
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	9
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	9
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	9
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding.....	9
3.1.1.4 Lager onderwijs: Frans	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie	13
3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding.....	15
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	17
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	19
4.1 Professionalisering	19
4.1.1 Deskundigheidsbevordering	19
4.2 Welzijn.....	20
4.3 Evaluatie.....	20
4.3.1 Rapporteringspraktijk	20
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	22
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	24
6.1 Wat doet de school goed?.....	24
6.2 Wat kan de school verbeteren?	24
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	25
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG.....	26
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	26
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	26

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
 - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan.
Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - o het onderwijsaanbod
 - o de uitrusting
 - o de evaluatiepraktijk
 - o de leerbegeleiding
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De school organiseert basisonderwijs op drie vestigingsplaatsen (VP), m.n.

- administratieve vestigingsplaats (VP-1): Rombaut Keldermansstraat 33 - Edegem: lager onderwijs. Op dezelfde site wordt ook secundair onderwijs georganiseerd;
- Renaat De Rudderlaan 35 - Edegem (VP-2): lager onderwijs. Binnen hetzelfde gebouwencomplex wordt ook kleuteronderwijs georganiseerd door een andere school binnen hetzelfde schoolbestuur;
- Singel 39bis - Mortsel (VP-3): kleuteronderwijs.

In VP-2 is plaatsgebrek. Er staat een project op stapel om in vier containerklassen te voorzien. De uitvoering loopt vertraging op maar de realisatie is gepland tegen 1 september 2013. Omwille van de (extra) kosten hieraan verbonden, legt de school enige zuinigheid aan de dag, maar zijn toch voldoende financiële middelen ter beschikking voor aanschaf van didactisch materiaal.

Het leerlingenaantal is vrij stabiel en in VP-2 is de laatste jaren een stijgende trend waarneembaar wat de belasting op vlak van lestijdenaantal reduceert. In sommige klassen is de maximumcapaciteit bereikt.

We stellen vast dat de complexe structuur (bv. in VP-2) eerder genereert in een min- dan in een meerwaarde om allerlei praktische redenen maar ook vanuit het welbevinden van de leraren.

Het aantal zittenblijvers is eerder beperkt en ligt onder het Vlaamse gemiddelde. Rekruteerde de school in het verleden haar leerlingen overwegend uit socio-economisch betere milieus, dan evolueert de instroom de laatste jaren naar een eerder gemengd publiek.

Uit een onderzoek (van het 'Departement onderwijs') over het welbevinden van de leerlingen, blijkt dat de tevredenheid rond het Vlaamse gemiddelde ligt. De leereffecten in het kleuteronderwijs zijn behoorlijk, wat onder meer blijkt uit de resultaten in het eerste leerjaar. De kleuterparticipatie ligt hoog. Zowat alle kinderen behalen aan het einde van de lagere school het getuigschrift. Uit het vervolgonderwijs blijkt dat de resultaten in het verlengde liggen van de eindresultaten basisonderwijs. Uit outputgegevens voor Nederlands, wiskunde en wereldoriëntatie op basis van genormeerde toetsen, blijkt dat de resultaten overwegend rond of boven het Vlaams gemiddelde en/of dat van de corresponderende referentiegroep ligt. Wereldoriëntatie (vierde leerjaar) geeft een eerder wisselend beeld en voor wiskunde scoren de domeinen meetkunde en metend rekenend soms lager dan genoemde gemiddelden. Sedert de vorige schooldoorlichting (januari 2007) werd een meerjarenplan tot 2015 opgesteld waarin aanbevelingen uit het verslag zijn opgenomen. We stellen vast dat de leerplanimplementatie voor muzische vorming en voor wereldoriëntatie tot op heden nog niet is gerealiseerd en dat leerlijnen voor een ononderbroken ontwikkeling schaars aanwezig zijn. Een nascholingscultuur is niet kenmerkend voor deze school. De schoolgrootte evenals de complexe structuur hebben nog niet geleid tot een conceptuele strategie om de pedagogisch-didactische opdracht van de directie volwaardig te faciliteren.

In het kleuteronderwijs zijn er goede aanzetten en is een strategie uitgezet om voor het leergebied wiskundige initiatie tegemoet te komen aan de leerplandoelen. Er blijkt voldoende aandacht voor de verschillende deelaspecten van dat leergebied. Een nog meer intentionele aanpak met aandacht voor een graduele opbouw doorheen de kleuterleeftijd, kan de ontwikkelingseffecten bij de kleuters nog opvoeren. Er is voldoende ontwikkelingsmateriaal aanwezig bij de oudste kleuters, enige uitbreiding in de onderbouwklassen kan een zinvol werkpunt zijn. Een overzichtelijke materiaalinventaris ontbreekt nagenoeg. De evaluatie gebeurt eerder informeel en is leerkracht gebonden. Het gebruik van speelwerkbladen als inoefen- en testmateriaal is ingeburgerd, zij het soms wat vroegtijdig. De resultaten van genormeerde tests aan het einde van de kleuterschool zou een bevestiging zijn van het aanvoelen van de leerkracht, zo ook de resultaten van het aanvankelijk rekenproces in het eerste leerjaar. Bijsturingsacties ervaart men niet meteen als een behoefte.

Aan de lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs wordt ruime aandacht geschonken: door de gymleerkrachten naar rata van twee lestijden per week, bijkomend door de klastitularis zelf en ondersteund door een zorgleerkracht voor de schrijfmotorische ontwikkeling. De werking is aantoonbaar afgestemd op het (nog geldende) leerplan. De bewegingsruimte evenals de materiaalvoorziening zijn toereikend om de vooropgestelde (leerplan)doelen te bereiken. Een springkast zou extra mogelijkheden

bieden. Watergewinning voor de oudste kleuters werd afgevoerd naar verluidt omwille van de maximumfactuur. Ook buiten de reguliere lestijden voor lichamelijke opvoeding kunnen kleuters bewegingservaringen opdoen via diverse initiatieven binnen en buiten de school. De bewegingsevolutie wordt op eerder informele wijze geobserveerd en geëvalueerd. Bij problemen wordt een diagnostisch observatiesysteem gehanteerd om de motorische problemen in kaart te brengen.

In het lager onderwijs wordt aan het leergebied Frans veel belang gehecht, onder meer om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het secundair onderwijs en van de ouders. De leerkrachten zijn tot op heden nog weinig of niet vertrouwd met de accenten uit het nieuwe leerplan en het gehanteerde onderwijsleerpakket is er niet op afgestemd. Door een extra uur Frans per week te voorzien, komen de nieuwe inhoudsdeels aan de orde, zij het op eerder intuïtieve basis. Over de initiatieven om kinderen vanaf jonge leeftijd in contact te brengen met anderstalige aspecten, heerst een verscheiden visie waardoor van een gelijkgerichte aanpak weinig sprake kan zijn. Behalve de leermethode uit de handel hanteren sommige leerkrachten ook de digitale media en visuele didactische ondersteuning aan de klaswand. We stellen vast dat de grammatica in haar brede betekenis overgeaccentueerd wordt ten aanzien van de mondelinge vaardigheden. De evaluatie is gebaseerd op de methode, aangevuld met eigen toetsen. De rapportering gaat (bijna) uitsluitend over twee van de zes domeinen, nl. 'Mondeling' en 'Schriftelijk'. Hierbij wordt het laatste sterk overbeklemtoond.

Voor wereldoriëntatie kan de lagere school in onvoldoende mate aantonen dat het vernieuwde leerplan als leidraad en streefdoel wordt aangewend om de (nieuwe) eindtermen te realiseren. Leraren zijn er onvoldoende of niet mee vertrouwd, nascholing werd niet georganiseerd. Daarenboven wordt op weekbasis (te) weinig tijd toegemeten aan dat leergebied. Het mag gezegd dat sommige leerkrachten zinvol omgaan met wereldoriëntatie, anderen zijn blijven steken in de visie van destijds. Beide blijken onder meer uit de aangemaakte jaarplanning en uit het gehanteerde bronnenmateriaal. Tijd- en ruimtekaders zijn onvoldoende afgestemd op elkaar en het gebruik ervan dient didactisch herbekeken. Het domein techniek scoort benedenmaats. Extra-murosactiviteiten zijn een sterk gegeven: kinderen komen in contact met diverse aspecten van de samenleving om hun wereldoriënterende blik te verruimen. De initiatieven i.v.m. verkeer en natuurbeleving strekken tot voorbeeld. De toetsen worden veelal door de leerkrachten zelf aangemaakt, ze volgden daarover nog geen expliciete nascholing. Het inspectieteam weerhoudt het leergebied in zijn totaliteit als onvoldoende.

Lichamelijke opvoeding in de lagere school is een sterk gegeven. Een gymleraar die zich verantwoordelijk weet, zorgt voor een veelzijdig bewegingsaanbod binnen- en buiten de klas- en school(m)uren. De werking is afgestemd op het nieuwe leerplan bewegingsopvoeding: alle domeinen en thema's komen aan bod. Expliciete aandacht voor specifieke persoonsdoelen kan opgevoerd worden. Het zwemondericht ligt in handen van een externe lesgever. Naast talrijke schoolgebonden sportinitiatieven buiten de gymlessen wordt ook ingegaan op diverse schooloverstijgende sportmanifestaties. Voor het realiseren van kleinmotorische vaardigheden staan de klastitularissen in. Horizontale samenwerking tussen gym- en klasleraren is voor optimalisering vatbaar. De school beschikt over de noodzakelijke sportaccommodatie evenals infrastructuur. De evaluatie (en rapportering) richt zich naar de diverse motorische competenties. Rapportering over persoonsdoelen eigen aan het gymondericht noch over het zwemmen zijn voorzien. Het is niet gebruikelijk dat zorgleerkrachten ingeschakeld worden op de werkvloer voor kinderen met motorische beperkingen.

Permanente deskundigheidsbevordering is één van de uitgangspunten uit het pedagogisch project. Het 'meerjarenplan' wil hiervan de concretisering zijn. De veelheid aan (waardevolle) acties boet in aan diepgang en effecten op de klasvloer, temeer daar geen implementatiestrategie is voorzien. Er liggen geen specifieke verwachtingen vast naar teamleden op vlak van nascholing waardoor er opmerkelijke individuele verschillen zijn. Niet iedereen voelt de nood aan voor (individuele) nascholing of gaat er naar verluidt niet op in om de schoolorganisatie niet te verstoren. Interne expertise is matig aanwezig binnen de school en wordt al eens klasoverschrijdend aangewend op persoonlijk initiatief. We kunnen niet gewagen van een verworven nascholingscultuur binnen het team.

Het is een streefdoel om lage drempels in te bouwen tussen de school en de ouders. Via diverse kanalen worden ze geïnformeerd en betrokken bij het schoolgebeuren: mondeling, schriftelijk, digitaal. Op occasionele en op gezette tijden krijgen de ouders (en kinderen) info over de evolutie doorheen hun schoolloopbaan. In de lagere afdeling bekleedt het schoolrapport hierin een centrale plaats. Een herziening en bijsturing dringt zich hierbij op voor een genuanceerd en een evenwichtig totaalbeeld van elke leerling. De relatie met de (nieuwe) terminologie uit de leerplannen evenals de elementen uit de leergebied overschrijdende eindtermen zijn niet (consequent) opgenomen.

Gezien de grootschaligheid en complexiteit van de school werkt de directeur aan een participatieve schoolstructuur. Werkgroepen nemen overwegend taken van praktisch-organisatorische aard op zich al zijn er ook opdrachten (ad hoc) van pedagogisch-didactische aard. De omgangsstijl van de directeur wordt geprezen. Een doorgedreven taakverdeling, beleidsondersteuners met welomschreven verantwoordelijkheden en bevoegdheid, evenals aanpassingen aan de schoolstructuur kunnen de beleidsvoering nog meer richten op de cruciale opvoedings- en onderwijsstaak van de school. De maandelijkse personeelsvergaderingen betekenen voor de meeste teamleden vruchtbare momenten van overleg en intervisie om te komen tot gezamenlijke standpunten en zo mogelijk besluitvorming.

De school heeft de nodige mensen en middelen in huis om de huidige onderwijskwaliteit verder uit te bouwen en te optimaliseren. De inspectie gelooft in de groeikracht van de school op basis van overwegend geëngageerde teamleden en met als streefdoel een doorgedreven participatief schoolbeleid dat de richtinggevende bakens uitzet voor en in de toekomst. Het inspectieteam wenst hen daarbij alle succes!

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

wiskundige initiatie
lichamelijke opvoeding

Lager onderwijs

Frans
wereldoriëntatie
lichamelijke opvoeding

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel

Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Logistiek

Welzijn

Veiligheid
Gezondheid en hygiëne
Milieu

Onderwijs

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. Uit het aanbod dat recent wordt gelinkt aan de leerplandoelen, uit de gehanteerde werkvormen en de materiaalondersteuning blijkt voldoende aandacht voor een gevarieerde en gegradeerde aanpak.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor lichamelijke opvoeding in voldoende mate na. Uit diverse werkdocumenten blijkt dat de nodige aandacht voor de verschillende bewegingsaspecten conform de leerplannen en gradatie is ingebouwd. Groot en klein materiaal is in voldoende mate voorradig en wordt gehanteerd in gevarieerde situatie

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie en lichamelijke opvoeding

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

De kleuterleidsters hebben het leerplan voor o.m. wiskundige initiatie in bezit. Tot op heden stemmen ze hun werking overwegend af op een neteigen document dat echter niet sluitend is met de genoemde leerplannen en ontwikkelingsdoelen. Er zijn goede aanzetten om de leerplannen als referentiekader te hanteren, hoewel het implementatieritme verschillend ligt van de ene tot de andere leerkracht. Een digitaal bewakingssysteem is geïntroduceerd maar is momenteel nog niet sluitend operationeel. Er is tot op heden geen oplijsting van de diverse aspecten binnen wiskundige initiatie voor een evenwichtig en volledig aanbod ... laat staan een (jaar)planning om deze intentioneel na te streven. Toch komen wiskundige aspecten geïntegreerd en overwegend occasioneel geregeld aan de orde, bijvoorbeeld bij enkele dagelijkse rituelen, de hoekenwerking, de scheurkalender, de klaswinkel, bij het puzzelen, het symboolgebruik e.a. Voor expliciete aandacht verwijzen de kleuterleidsters naar enkele thema's die zich daartoe lenen (de herfst, vormen, halloween, ...) en gerichte wiskundige activiteiten aan de hand van een methode uit de handel. De leerkrachten beschikken over een begrippenlijst met o.m. wiskundige begrippen. Ze hanteren deze op een eigen wijze die kan bijgestuurd worden voor maximaal ontwikkelings- en leereffect bij de kleuters. Daarnaast reiken de klastitularissen voorbeelden aan van activiteiten die bewust wiskundige inzichten en vaardigheden beogen: correspondentie- en conservatiebegrip, classificeren-seriëren-ordenen, getal- en hoeveelheidsontwikkeling. Het aspect 'rangorde' komt minder gericht aan bod. Voor aspecten van 'meten' reiken overwegend de leerkrachten van de derde kleuterklas voorbeelden aan van vergelijkend en resultatief meten op basis van natuurlijke maateenheden. Ervaringen met ruimte worden geduid vanuit drie- en tweedimensionale activiteiten. Omwille van de thematische werking eigen aan het kleuteronderwijs is horizontale samenhang tussen wiskundige initiatie en de andere leergebieden en

domeinen ingebed in de klaswerking. Verticale samenhang kan nog aan functionaliteit winnen door de wiskundige inhoud als een ontwikkelingslijn uit te zetten doorheen de kleuterschool. We zien daartoe enkele goede aanzetten, bv. bij de ontwikkeling van het getal- en hoeveelheidsbegrip. Deze kunnen uitgebreid worden naar andere leergebieden en domeinen.

Er worden twee lestijden per klas voorzien voor de lichamelijke opvoeding in het kleuteronderwijs. Hiervoor zijn twee gymleraren aangesteld die op basis van een taakverdeling complementair werken. De leerkracht met ervaring stelt ook haar door de jaren opgebouwd materiaal, ter beschikking van de tweede gymleraar die nieuw is op school. Als referentiekader worden enkele naslagwerken gehanteerd om overwegend eigen lessen aan te maken. De relatie met de ontwikkelingsdoelen en met de bestaande leerplannen is afleesbaar (implementatie van het nieuwe leerplan is verwacht tegen 1 sept. 2014). Een eigen jaarplanning die geënt is op een lessenspakket wordt doorheen het schooljaar volgens noodzaak bijgestuurd. Uit de gehanteerde documenten blijkt er gerichte aandacht voor de verschillende domeinen uit het (bestaande) leerplan. Daarenboven wordt op weekbasis nog een extra uur bewegingsopvoeding verschaft door elke kleuterleidster. Vaak gaat het dan om activiteiten gerelateerd aan het thema: een bewegingsverhaal, een expressievorm, aspecten van schrijfontwikkeling, e.a. Voor schrijfinitiatie hanteert men een methode, die door een (zorg)leerkracht wordt gerealiseerd. De klastitularissen reiken voorbeelden aan van aandacht voor kleinmotorische vaardigheden: knippen, inkleuren, rijgen en aanvullende schrijfinitiatie. Elk schooljaar wordt ook een sportdag georganiseerd waarop kinderen met een waaier van activiteiten in contact komen middels een carrouselwerking. Daarbovenop wordt deelgenomen aan enkele extra-murosactiviteiten, opgezet door externe organisaties. Omwille van de maximumfactuur is de watergewinning afgebouwd, de inspectie betreurt dat. Als compensatie kunnen de kleuters bij mooi weer van een waterspeeldag genieten. Voor horizontale samenwerking met de klasleerkracht volgen de gymleerkrachten de klasthema's die de jaarkring volgen. Er is ook overleg om indien zinvol de inhoud van de bewegingsactiviteiten af te stemmen op klaseigen thema's. De inspectie stelt vast dat het totale aanbod in ruim voldoende mate gevarieerd en volledig is.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

Voor de kleuterleidsters van de oudste kleuters laten zich vrij positief uit over de aanwezigheid van ondersteunend didactisch materiaal voor wiskundige initiatie waarmee kleuters constructief kunnen omgaan, bv. in verband met hoeveelheden, wegen en vormen. In de andere kleuterklassen is er een eerder schaars aanbod en zou een uitbreiding welkom zijn voor maximale exploreer- en experimenteerkansen bij de jonge kinderen. De teamleden reiken voorbeelden aan van recente (digitale) naslagwerken uit de handel, zelf aangemaakte hulpmiddelen en ondersteunende materialen waarmee ze hun aanbod kunnen verrijken. Een inventaris van materiaal -waaronder wiskundige initiatie- is summier aanwezig in de eigen klas maar kan meer doordacht en gestructureerd worden aangemaakt op schoolniveau. Nascholing rond wiskundige initiatie is gedateerd.

De lessen lichamelijke opvoeding worden gegeven in een centrale (gym)ruimte. Is de grootte op zich voldoende, dan wordt de ruimte deels ingenomen door het aanwezige gym- en ander materiaal wat onbezonnen spel en sport voor kleuters in de weg kan staan. Kleuterleidsters zullen er zich voor hoeden de gymruimte te gebruiken of in te richten als opslagplaats! Er is voldoende groot- en

kleinmotorisch materiaal voorhanden om de leerplandoelen evenwichtig na te streven, al zou een aangepaste springkast geen overbodige luxe zijn.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Om zicht te houden op de evolutie die kinderen doormaken bij het verwerven en verwerken van initieel wiskundige kennis, inzichten en vaardigheden verwijzen de leraren naar hun dagelijkse observatie. Deze gebeurt overwegend op informele wijze. Het gebruik van streefdoelen en klaslijsten voor deelaspecten om het ontwikkelingsproces in kaart te brengen en te beïnvloeden, is geen geëigende werkvorm. Wel verwijzen de leerkrachten naar speelwerkbladen die (vroegtijdig?) gehanteerd worden van bij de jongste kleuters en meer frequent aan bod komen bij de oudste kleuters. Genormeerde tests worden naar het einde van de kleuterloopbaan toe afgenomen bij enkele kleuters (waaronder de risicokleuters). Volgens de leerkrachten zou daaruit blijken dat geen bijsturing noodwendig is.

Het opvolgen en evalueren van de lichamelijke ontwikkeling gebeuren niet systematisch. In het verleden werd een strategie gehanteerd waarbij elke kleuter voor diverse (grootmotorische) deelvaardigheden werd geobserveerd en/of getest. Het concept (dat daarvoor niet bedoeld was) leek te omslachtig en wordt nu nog gehanteerd bij kleuters die retardaties, stagnaties of regressies vertonen. 'Diploma's' worden wel eens aangereikt wanneer kleuters bepaalde bewegingsopdrachten uitgevoerd hebben: schoenveterdiploma, pietendiploma, sportkampioen, ...

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Wiskundige initiatie in zijn verschillende geledingen wordt niet expliciet opgevolgd door de klasleerkrachten. Men verwijst naar het kleutervolgsysteem. Dat is gebaseerd op een neteigen document dat de verschillende persoonlijkheidsaspecten van de kleuter omvat maar waarbij de wiskundige elementen weinig genuanceerd aan bod komen voor opvolging en desgevallend bijsturing. Ze kaderen eerder binnen het brede spectrum van de denkontwikkeling. Aan specifieke zorginitiatieven blijkt volgens de onderwijsgevenden minder nood.

Zoals hierboven aangehaald wordt over de ontwikkeling van de lichamelijke ontwikkeling niet (meer) systematisch geregistreerd voor alle kinderen. Voor risicokleuters wordt een diagnostisch observatie- en testsysteem gehanteerd dat als leidraad kan dienen voor een multidisciplinair overleg (MDO) en dat desgevallend aan de ouders wordt voorgelegd. Er liggen afspraken vast om van bij de aanvang mogelijke pathologieën bij kleuters aan de betrokken leraren kenbaar te maken. De gymleraren verwoorden acties om te differentiëren tijdens de gymactiviteiten. Het is niet gebruikelijk dat een (zorg)leerkracht assisteert voor kinderen met extra bewegingszorg. In de mate van het mogelijke zijn de gymleraren aanwezig tijdens de maandelijks personeelsvergadering. Lichamelijke opvoeding kan een agendapunt zijn als zich situaties voordoen. De directeur houdt informeel zicht op de werking van gymleraren. Een formeel klasbezoek was nog niet aan de orde.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Frans

Voldoet

Het aanbod van Frans in de derde graadsklassen is in voldoende mate afgestemd op de voorschriften van het leerplan. De eindtermen worden gehaald. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het

voortgezet onderwijs voegt de school eigen elementen toe. De verkenning en afstemming op het nieuwe leerplan is in beperkte mate vaststelbaar.

Curriculum	Vooraf: vanaf de derde kleuterklas kunnen de kinderen op een speelse wijze in contact komen met Frans. De kleuterleidsters beschikken daarvoor over een methode uit de handel om de kinderen op een ongedwongen wijze de Franse taal te laten ervaren en er speels mee om te gaan. De leerkrachten gaan daar naar eigen goeddunken in meerdere of in mindere mate mee om. Er werden pogingen ondernomen om dit te continueren in het lager onderwijs. Een leerkracht was hierbij de bezieler en reikte waardevolle suggesties aan. Op schoolniveau strandde het initiatief wegens onvoldoende coaching, motivering en door de bijkomende werkdruk die leerkrachten daardoor ervoeren. Afhankelijk van de ene tot de andere leerkracht krijgen kinderen de kans om op een aantrekkelijke en boeiende manier initiatie Frans te verwerven. In het vierde leerjaar wil dat een voorbereiding zijn op het (naar verluidt 'zware') lessenpakket van het vijfde leerjaar.
Onderwijsaanbod	In de derde graad worden op weekbasis drie lestijden aan Frans georganiseerd, wat meer is dan het opgelegd minimum. De leerkrachten zijn minder vertrouwd met de verschillende domeinen van het nieuwe leerplan Frans. Er is geen introductie geweest van de visie en de uitgangspunten, noch van de inhoudelijke aanpassingen. Het gehanteerde lessenpakket is overigens niet afgestemd op het nieuwe leerplan.
Referentiekader	De onderwijsgevenden hebben het nieuwe leerplan niet in bezit maar kunnen het digitaal raadplegen. Doordat meer lestijden worden gespendeerd aan Frans dan wat minimaal nodig is, creëren leerkrachten de mogelijkheid om de vernieuwende accenten toch deels te realiseren. Om tegemoet te komen aan de verwachtingen van het secundair onderwijs, de ouders en de eigen overtuiging worden accenten uit het verleden bestendigd: woordenschatrijen, vertalingen, grammatica. In een intern document lezen we nochtans over het belang van de mondelinge taalvaardigheid. Uit een beperkte bevraging stellen we bovendien vast dat de leerlingen in het zesde leerjaar de minimaal verwachte instructietaal en mondelinge interactie in voldoende mate beheersen. Ze krijgen doorheen het schooljaar actieve spreekkansen: de eigen stamboom voorstellen, een dialoog brengen, het weer verwoorden, ... In die zin komen de leerlingen met alle domeinen van Frans in contact, zij het niet steeds in een evenwichtige verhouding of vanuit intentionele aandacht. De leerkrachten beschikken over geen eigen planning maar volgen vrij nauwgezet het aanbod en de werkvormen zoals die in het lessenpakket zijn uitgeschreven. Frans is minder geïntegreerd in andere leergebieden, al kunnen enkele leerkrachten voorbeelden verwoorden. Actief leren is in enkele klassen een bewust streefdoel via aangepaste werk- en organisatievormen. Met een aantal (zelfgemaakte) spelletjes of enkele muzische momenten wil men de concentratie en de motivatie bij de kinderen stimuleren.
Planning	
Evenwichtig en volledig	
Samenhang	
Actief leren	
Materieel beheer	Behalve de methode Frans wordt ook wel eens gebruik gemaakt van digitale programma's middels de digiborden. Voor het geïntegreerd verwerven van de Franse woordenschat worden in sommige klassen o.m. begrippen aan de klaswand weergegeven, zij het in mindere mate en minder als bewust streefdoel. Aan de wand wordt naargelang de noodzaak ook basiskennis en grammatica als visuele (geheugen)steun geafficheerd: werkwoordvervoeging, tijdsaspecten, zinsbouw, ... De relatie met de Franse gebruiken en cultuur konden we minder vaststellen. Alle ondersteunende middelen gerelateerd aan het leerpakket zijn voorhanden.
Uitrusting	
Leermiddelen	

Evaluatie Evaluatiepraktijk Evenwichtig / representatief Gericht op bijsturing	De leerkrachten verlaten zich vrij stringent op toetsen uit de methode om de leerlingen te evalueren op hun voortgang en bereikte niveau, al reiken leerkrachten voorbeelden aan van zelf ontworpen evaluatie, inzonderheid i.v.m. mondelinge aspecten. Een aantal leerkrachten vindt deze laatste evaluatievorm te tijdrovend en dus moeilijk realiseerbaar. De niveaubepaling vinden ze daarenboven vrij moeilijk in vergelijking met de schriftelijke evaluatie die overwegend peilt naar de technische beheersing van woordenschat, vertalingen en spraakkunst. De evaluatie is niet meteen gericht op de bijsturing van de eigen lespraktijk, dan wel om de schoolrapporten te stofferen. In deze rapportering worden soms compenserende maatregelen aangegeven ten aanzien van de eindtermen, hoewel de evaluatie de opgelegde eindtermen overschrijdt.
Begeleiding Leerbegeleiding Beeldvorming Zorg	De beeldvorming van de evolutie die kinderen doormaken, gebeurt op eerder intuïtieve basis voor wat het mondeling taalgebruik aangaat. Voor het schriftelijk Frans kunnen leerkrachten zich een meer normatief beeld vormen overwegend via de methodetoetsen. Wanneer zich problemen aandienen, kunnen deze onderwerp van gesprek zijn tijdens een MDO. Om tegemoet te komen aan de individuele verschillen en voor een meer individueel gerichte aanpak werd vroeger al eens een beroep gedaan op vrijwillige ouders. Enkele leerkrachten schakelen vormen van peertutoring in binnen de klaswerking. Er wordt ook al eens gedifferentieerd naar niveau, bv. bij het toelaten van kopieeropdrachten i.p.v. schrijfopdrachten. Doordat de lat bewust hoog wordt gelegd (dixit leerkrachten) worden soms compenserende maatregelen getroffen voor kinderen die feitelijk toch tegemoet komen aan het normaal verwachte ontwikkelingsverloop. Het leergebied Frans is weinig of niet herkenbaar aanwezig in het leerlingvolgsysteem. Sommige leraren noteren op een eigen wijze opmerkelijke vaststellingen bij kinderen.

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet niet

De school kan in onvoldoende mate aantonen dat de werking is afgestemd op het nieuwe leerplan van wereldoriëntatie om de (nieuwe) eindtermen te bereiken. Het aandachtspunt daaromtrent in het vorige doorlichtingsverslag, heeft er niet toe geleid dan de violen gelijkgesteld raakten en volwaardig concorderen met het (nieuwe) leerplan... de diverse goede initiatieven ten spijt. Het ontbreekt de school ook aan formele afspraken voor een ononderbroken ontwikkelingslijn omtrent diverse domeinen binnen wereldoriëntatie.

Curriculum Onderwijsaanbod Referentiekader Planning Evenwichtig en volledig Samenhang Actief leren	De leerkrachten hebben de nieuwe eindtermen niet in bezit. Ze zijn ook niet vertrouwd met het nieuwe leerplan, hoewel het (digitaal) beschikbaar is. Nascholing i.v.m. visie en uitgangspunten is niet georganiseerd. De afspraken in de schoolwerkplanning zijn geënt op het oude leerplan of zijn gedateerd. Strategieën vanuit het verleden voor een sluitende leerplanrealisatie, zijn afgevoerd. Een nieuw digitaal concept zou het nodige soelaas (moeten) brengen. Vestigingsplaats- en leerjaar afhankelijk beschikt men over een eigen jaarplanning van thema's die sterk verschillend is van het ene tot het andere leerjaar, naar thema-aantal en -inhouden. Een degelijke afstemming om doorheen de leerjaren variatie en gradatie te voorzien in het thema-aanbod en binnen eenzelfde thema-aanbod in gevarieerde inhouden, kan/moet aan diepgang en (leer)effect winnen. Naar het zeggen van sommige teamleden is daarover wel informeel overleg. Waar met gemengde klasgroepen wordt gewerkt, hanteert men een tweejaarplanning. Leraren van de onder- en bovenliggende klassen zouden de thema's kennen, zij het overwegend informeel.
---	--

Deze jaarplanningen zijn nog niet op schoolniveau in kaart gebracht, geëvalueerd en bijgestuurd om volwaardig tegemoet te komen aan de verschillende domeinen van het leerplan enerzijds en voor verticale samenhang anderzijds. Tot op heden is een harmonisch en dekkend aanbod nog niet gerealiseerd. Sommige leraren leggen een doordachte planning voor met afstemming op de domeinen van het leerplan die als model kan staan binnen de school, anderen zijn blijven steken in de visie op wereldoriëntatie van vóór de eindtermen.

Voor de inhoudelijke afbakening baseren sommige leerkrachten zich op methodes uit de handel (bv. gekoppeld aan de leesmethode, verouderd of vrij nieuw op de markt), anderen hanteren jeugdtijdschriften, enkelen verwijzen naar hun ervaring, het internet en andere bronnen. Op schoolniveau zou men zoekende zijn naar een uniforme methode, hoe dan ook: een gelijkgerichte visie en aanpak dringen zich op.

De toegemeten tijd voor wereldoriëntatie neigt naar het minimum van de netgebonden voorschriften, soms ligt het aantal lestijden op weekbasis lager. Wereldoriëntatie wordt bovendien soms ingenomen door andere activiteiten: nieuwjaarsbrieven, eerste communie, ...

Horizontale samenhang is er met Nederlands (hoewel soms te sterk aanwezig), muzische vorming en sporadische met lichamelijke opvoeding. In projecten en (meerdaagse) leeruitstappen wordt wereldoriëntatie geïntegreerd waar het zinvol is. De aandacht voor de leergebied overschrijdende eindtermen richt zich vooral naar het ICT-gebruik. Actualiteit komt geregeld aan de orde in de bovenbouwklassen. Om het wereldoriënterend onderwijs te verlevendigen, aanschouwelijk voor te stellen en inzichtelijk aan te bieden, worden tal van initiatieven genomen en middelen aangewend: de digiborden, museum- en stadsbezoek, de kinderboerderij, de diertuin, het verkeerspark, de bio-klas.

Voor de laatste twee genoemde acties liggen duidelijke afspraken vast per leerjaar voor een brede benadering enerzijds en om overlappingsen te voorkomen anderzijds. Actieve werkvormen zijn soms een bewust streefdoel om inhouden en vaardigheden meer diepgang en duurzaamheid te verzekeren.

Verkeer en mobiliteit worden door diverse acties en instanties ondersteund: praktijklessen georganiseerd door de gemeente, door de leermeester lichamelijke opvoeding en door sommige klastitularissen, deelname aan de verkeersquiz, de actieve verkeerswerkgroep,... De school behaalt geregeld labels, prijzen en hoge scores bij de tests (o.m. bij de verkeersolympiade).

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Zoals aangegeven beschikken leraren over eigen informatiebronnen al dan niet vanuit de handel, recent of gedateerd. In de school zijn een aantal naslagwerken rond wereldoriëntatie beschikbaar. Leerkrachten sommen enkele materiaalsoorten op om handelend inzicht op te bouwen. Specifieke materialen om binnen het domein techniek de nodige vaststellingen te doen en inzichten te verwerven, zijn schaars. Wegens andere prioriteiten (containerklassen in VP-2, digiborden) zijn de beschikbare financiële middelen eerder beperkt. Er is geen inventaris van het aanwezige didactisch materiaal. Visualisering aan de wand en functioneel gebruik van tijd- en ruimtekaders scoren eerder zwak. Ze zijn vaak in onvoldoende mate aanwezig, meestal te klein voor klassikaal gebruik, niet oordeelkundig op elkaar afgestemd en/of ze worden didactisch niet correct aangewend en zijn niet steeds conform het leerplan. Het effect van het gebruik en de inrichting van een themahoek is verschillend van de ene tot de andere leerkracht.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

De evaluatie van de klasgebonden thema's ligt in handen van de leerkrachten. Ook hier treffen we een grote verscheidenheid aan. Sommige leerkrachten

*Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing*

evalueren op basis van methodegebonden toetsen, anderen staan in voor de eigen aanmaak of hanteren een combinatie van beide. Bij de zelf aangemaakte toetsen stellen we vast dat er vaak gespeeld wordt naar parate kennis aan de hand van gesloten vraagstelling. Enkel integreren ook vaardigheden (atlas- en/of ICT-gebruik). Uit navraag blijkt dat nog geen nascholing werd voorzien voor de aanmaak van valide en representatieve toetsen op vlak van een inhoudelijk breed bereik aan de hand van gevarieerde vraag- en opdrachtvormen. Aan het eind van elk thema voorzien de klasleerkrachten in een summatieve toets, soms in combinatie met tussentijdse toetsen, die de bron betekenen voor de schoolrapporten.

De school participeert aan de netgebonden peilingsproeven aan het einde van het vierde leerjaar. Hieruit blijkt dat de resultaten erg verschillend liggen afhankelijk van de leerinhouden en de vraagstelling. Een grondige analyse gerelateerd aan bijsturingsacties kunnen het rendement opvoeren. Voor verkeer en mobiliteit scoort de school erg goed.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De leerkracht vormt zich een eerder globaal beeld van het kennen en kunnen van de leerlingen. Het leerlingvolgsysteem is eerder gericht naar aspecten van Nederlands en wiskunde. Wereldoriëntatie, muzische vorming, Frans en de leergebied overschrijdende domeinen komen daarin weinig of niet aan bod. De behaalde punten voor wereldoriëntatie nuanceren vaak een en ander. Het is niet gebruikelijk dat wereldoriëntatie op het MDO aan de orde is, noch dat daarvoor geremedieerd wordt, al is het niet uitgesloten. Het gebeurt dat kinderen met extra zorg aangepaste begeleiding en/of compenserende maatregelen krijgen: bijkomende instructie, opdracht vooraf doornemen, moeilijkheidsgraad aanpassen, ... In klassen met gemengde groepen wordt er weinig gedifferentieerd naar de oudste en de jongste groep, wat zich bij de leerlingen soms vertaalt naar respectievelijk hogere of lagere scores. In de 'Klim-op'-klas krijgen meerbegaafde leerlingen extra denkopdrachten die meermaals aanleunen bij het leergebied wereldoriëntatie.

3.1.1.6 Lager onderwijs: lichamelijke opvoeding

Voldoet

In de lagere afdeling worden de (nieuwe) leerplandoelen op een sluitende wijze bewaakt op hun realisatie, waardoor de eindtermen worden bereikt. De globale werking kan doorgaan als een voorbeeld van goede praktijk. Daarenboven wordt buiten de klas- en school(m)uren frequent geparticipeerd aan initiatieven wat bij de kinderen leidt tot meervoudige en veelzijdige bewegingsbekwaamheid.

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang

De school beschikt over een zelf aangemaakt referentiekader dat de visie en de streefdoelen op bewegingsopvoeding weergeeft. Het bewegingsaanbod is op aantoonbare wijze gebaseerd op het nieuwe leerplan zoals blijkt uit de diverse bewegingsthema's met verwijzing naar de leerplannummering. De teamleden hanteren een lessenspakket dat niet meer conform is met het nieuwe leerplan, maar ze vullen dit aan en verrijken met innovatieve inhouden. De gymleraren beschikken over een maandplanning die resulteert in een jaarplanning welke het concept en de inhouden van het (nieuwe) leerplan volgt.

De gymlessen worden gegeven door drie leermeesters naar rata van twee lestijden per week en per klas. Om het totaalzicht te behouden, komt één van de leermeesters in alle klassen. Hij fungeert eveneens als sportgangmaker en betekent de draaischijf voor allerlei aanverwante activiteiten: de schoolsportplanning, de pr-functie, de kostenraming (i.v.m. de maximumfactuur), aspecten van geïntegreerde bewegingsopvoeding, ... Hij beschikt over een

oplijsting van eigen verantwoordelijkheden voor het sportgebeuren en voor andere activiteiten die de kinderen en de school(werking) ten goede komt. Bovenop de reguliere lestijden lichamelijke opvoeding organiseert de school van het eerste tot en met het zesde leerjaar om de andere week een halfuur aan zwemactiviteiten. De zwemlessen worden gegeven door een zwemmonitor. De leerkrachten houden toezicht op de kinderen en sommigen zijn ook -op vrijwillige basis- helpende hand vanaf de boord van het zwembad. Extra aandacht gaat naar de aspecten 'Verkeer en mobiliteit': zie ook rubriek '3.1.1.5 Wereldoriëntatie'.

De school organiseert zelf tal van intra-murosactiviteiten: over de middag, de sportdagen, schaatsen, de fort V-accommodatie, e.a. Meter- en peterschap evenals klascompetities zijn gericht op duurzame sportminded leerlingen... nu en later. De school participeert ook frequent aan interscholenwedstrijden op initiatief van externe sportorganisaties zoals de SVS en de gemeentelijke (jeugd)sportdienst. Er wordt over gewaakt dat alle leeftijden een aanbod krijgen. Meerdaagse extra-murosactiviteiten die veelal in de sportieve sfeer liggen, worden in de regel om het andere jaar georganiseerd. Hierbij wordt gezorgd voor een spreiding naar duur en inhoud die het ontwikkelingsvermogen van de kinderen volgt.

Fijnmotorische activiteiten vinden overwegend plaats in de klas zelf: schrijfstart in het eerste leerjaar, tijdens muzische activiteiten, bij aspecten van techniek. Voor handschrift wordt een onderscheid gemaakt tussen de onderbouwklassen waar dit kadert binnen de lichamelijke opvoeding en in de bovenbouwklassen binnen muzische vorming. Overige initiatieven van klastitularissen die de bewegingsopvoeding ondersteunen zijn leerkrachtafhankelijk.

De betrokken gymleraren reiken tal van voorbeelden aan van horizontale samenhang met het klasgebeuren:

- integratie van schoolprojecten: verkeerseducatie, anti-pestacties, spel van de maand, e.a.
- integratie in weekthema's: carnaval, milieubehoud, Sinterklaas, e.a.
- integratie in dagthema's: muzodagen, afscheidsdans, dierendag, e.a.

We stellen vast dat de initiatieven voor horizontale samenhang overwegend uitgaan van de gymleraren. Klasleerkrachten zijn minder vragende partij om gegevens vanuit de gymlessen te verwerken om zodoende de motivatie van de kinderen en de levensechtheid van bijvoorbeeld wiskunde- en/of wereldoriëntatie positief te beïnvloeden.

Materieel beheer

Uitrusting
Leermiddelen

Elke vestigingsplaats is voorzien van het nodige groot- en kleinmotorisch materiaal om de leerplandoelen te bereiken. De nodige financiële middelen worden ter beschikking gesteld of de school ontvangt extra middelen vanuit de sportfederaties.

De omkleedruimten voor de oudere kinderen zijn soms ontoereikend. Voor de infrastructuur worden per vestigingsplaats de nodige afspraken vastgelegd en regelingen getroffen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief
Gericht op bijsturing

Voor het opvolgen van de motorische deelvaardigheden en van de persoonsdoelen reiken de leraren enkele initiatieven aan die jaarlijks herhaald worden (waardoor enige evolutie kan vastgesteld worden). Het systematisch evalueren gebeurt overwegend tot uitsluitend in functie van de schoolrapporten. Op de schoolrapporten worden (telkens andere) deelvaardigheden vermeld die gequoteerd worden op punten (. /10). Het gaat hierbij louter om bewegingsdoelen. De relatie tussen aanleg en inzet is niet afleesbaar. Aspecten van co- , peer- en zelfevaluatie komen occasioneel aan de orde. Naar het zeggen

van de betrokken teamleden, is de evaluatie gericht op de leerling: zijn individueel leerproces en zijn vorderingen als uitgangspunt in het licht van zelfsturing. Bijsturen van het onderwijsleerproces door de leerkracht op basis van de evaluatie komt (nog) minder uit de verf. Persoonsdoelen (omgaan met winnen en verliezen, fair play, veiligheid voor zichzelf en de anderen, ...) worden niet geëvalueerd. Men verwijst hiervoor naar het 'houdingenrapport' dat door de klastitularis wordt gehanteerd ... maar hieraan geenszins tegemoet komt. Outputgegevens berusten overwegend op enkele deelaspecten waarin de school goed scoort: fietsvaardigheidstest, interscolaire wedstrijden betreffende balsporten en uithouding, het behalen van '10 voor schoolsport', de 'gouden diploma's', ... Voor meer individuele gegevens verwijst men naar de schoolrapporten. Summatieve testafname aan het einde van de lagere school is niet gebruikelijk.

Begeleiding Bij een eerste overleg met ouders van nieuwkomers wordt gecommuniceerd over
Leerbegeleiding kinderen met eventueel anatomische aandoeningen. De beeldvorming van de
Beeldvorming kinderen gebeurt overwegend op basis van dagelijkse observaties en van de
Zorg punten in functie van de schoolrapporten.
 De leerkrachten reiken voorbeelden aan van differentiatie met o.m. als doel bewegingsgezinde kinderen te behouden en te ontwikkelen door ze op eigen niveau te laten bewegen en door ze te motiveren waar het kan. Extra hulp van een (zorg)leerkracht is niet gebruikelijk voor kinderen met motorische achterstand. Voor specifieke pathologieën is er al eens samenwerking met een Gon-leerkracht.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respekteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met	ja

betrekking tot het getuigschrift	
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Indien de school onthaalonderwijs voor anderstalige leerlingen organiseert, voorziet ze dan voor de leerkrachten nascholing taalvaardigheid en sociale integratie? (BVR personeelsformatie)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja
Heeft de school overlegd of onderhandeld in het lokaal comité over een 29ste lestijd? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Professionalisering

4.1.1 Deskundigheidsbevordering

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning.

Motivering

In het pedagogisch project van de school lezen we dat het team permanent streeft naar vernieuwing, optimalisering en deskundigheidsbevordering via bijscholing en navorming. Een genuanceerde visie op het nascholingsbeleid treffen we niet echt aan al vinden we de concretisering hoofdzakelijk in het meerjarenplan. Het is gebruikelijk dat jaarlijks twee pedagogische studiedagen en een zorgdag worden georganiseerd. De onderwerpen worden normaliter in overleg gepland volgens lokale of actuele behoeften. We stellen vast dat de onderwerpen niet steeds kaderen in een ruimere schoolprioriteit maar dat ze veelal blijven steken in deelaspecten ervan.

Sedert de aanvang van het schooljaar beschikken alle leraren over de bovenvermelde meerjarenplanning voor de schooljaren 2010-'11 tot 2014-'15. Het is een oplijsting van (te) talrijke onderwerpen, uitgezet doorheen de jaren. Leerkrachten zijn er minder mee vertrouwd.

De teamleden hebben ook minder zicht op het uitgebreide aanbod van nascholingsinitiatieven van de verschillende organisaties. Er is geen verantwoordelijke persoon die deze coördineert of het aanbod clustert, bv. in functie van de schoolprioriteiten. Individuele leerkrachten kunnen in die zin opteren voor sterk verschillende onderwerpen. Ook op groepsniveau wordt in nascholing voorzien, bv. in verband met EHBO of met aspecten van muzische vorming. Dit schooljaar staan o.m. de nieuwe AVI-normen in de focus, samen met de digitalisering van schooldocumenten.

Er worden aan teamleden geen expliciete verwachtingen gesteld naar frequentie en aard van individuele nascholing. Sedert dit schooljaar is afgesproken dat nascholing moet aansluiten bij de klaspraktijk. Sommige leerkrachten gaan al geruime niet (meer) in op het nascholingsaanbod, naar verluidt om de schoolorganisatie niet in het gedrang te brengen. Bij sommigen leeft de vanzelfsprekendheid die uitgaat van de (lange) onderwijservaring en die primeert boven een bewuste reflectie op het eigen onderwijsgedrag enerzijds en de verwachtingen van eigentijds kwaliteitsonderwijs anderzijds. Gevolgde nascholing krijgt in principe een klankbord ten aanzien van de groep op een personeelsvergadering. Als verslaglegging aan bod komt, is deze minder van aard om de onderwijspraktijk bij of aan te sturen dan wel om de recente visie en ontwikkeling te vernemen.

Binnen het (omvangrijk) leerkrachtenteam leeft enige expertise, bv. in verband met domeinen van muzische vorming en natuuraspecten. Eerder occasioneel kent deze een uitstraling naar andere klassen en teamleden. Multiplicatie-effect op schoolniveau is geen expliciet streefdoel. Hetzelfde kan gezegd worden over de inschakeling van enkele externe deskundigheden, bv. in verband met kunstbeleving en -uiting. Voor de maandelijkse personeelsvergadering liggen structuren vast (zie ook punt '5 Algemeen beleid van de school'). Uit de onderwerpen blijkt dat heel wat tijd gespendeerd wordt aan praktisch-organisatorische aspecten. In elke bijeenkomst komen evenwel pedagogisch-didactische componenten aan bod. Daarbij aansluitend leven nog een aantal initiatieven: het overleg voorafgaand aan de personeelsvergadering, informeel overleg binnen een vestigingsplaats of tussen de parallelleerkrachten. De verslagen zijn een weergave van standpunten en desgevallend besluiten, maar zijn niet altijd van aard dat ze de klaspraktijk meteen aansturen. De directeur vertrouwt erop dat elke leerkracht zijn opvoedings- en onderwijsstaak naar behoren inkleurt en dat gemaakte afspraken worden nageleefd. Controle daarop is eerder situationeel gebonden. Een aantal leerkrachten verwacht van de groepsbijeenkomsten nog meer vruchtbare momenten van wederzijdse deskundigheidsbevordering en een confrontatie van meningen die de beeldvorming inzake de opdracht versterkt. Enkele teamleden zouden eerder remmend werken op de vernieuwingsimplementatie. Daarnaast zijn heel wat onderwijsgevenden vragende partij voor een nog

meer coherente groep, vooral wat betreft de vestigingsplaats overschrijdende werking.

Er worden ook contacten onderhouden met het secundair onderwijs voor o.m. pedagogisch-didactische afstemming en een drempelverlagende overgang. In die zin stellen we vast dat het lager onderwijs soms anticiperend werkt naar het middelbaar onderwijs, bv. voor Frans waarbij de uitgangspunten van het leerplan niet steeds gevolgd worden.

4.2 Welzijn

De resultaten van de controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, vindt u terug in een afzonderlijk verslag.

4.3 Evaluatie

4.3.1 Rapporteringspraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning.

Motivering

Via schriftelijke, mondelinge en digitale kanalen communiceert en rapporteert de school frequent met de ouders. Bij de aanvang van elk schooljaar worden deze geïnformeerd over de school- en klasafspraken, verwachtingen en eigen accenten. Later in het jaar volgen twee individuele oudercontacten over de evolutie die de kinderen doormaken. Bij de overgangen, inzonderheid van het kleuter- naar het lager en later naar het secundair onderwijs worden ouders (en desgevallend leerlingen) geïnformeerd en geadviseerd. Indien nodig kan op elk moment overleg worden aangevraagd en georganiseerd. Op korte termijn vernemen ouders info over het reilen en zeilen op school-, klas- en kindniveau via de schoolagenda. In de kleuterafdeling wordt maandelijks een infoblaadje en zowat dagelijks het heen-en-weerschriftje meegegeven. Dat laatste informeert vooral over praktische zaken (bv. het actuele thema) en minder over kindgedrag. In de kleuterafdeling kunnen (groot)ouders dagelijks de leerkrachten ontmoeten. Digitale media zoals mailverkeer en de schoolwebsite worden aangewend. Klasblogs zijn vooralsnog niet voorhanden, maar leerkrachten kunnen beeldmateriaal op het schoolweb plaatsen, bv. bij meerdaagse extra-murosactiviteiten.

Naar rata van zowat vijfmaal per schooljaar wordt in de lagere school aan de kinderen en hun ouders een schoolrapport meegegeven. We stellen vast dat het gaat om een vrij extreem puntenrapport voor wat alle leergebieden aangaat. Domeinen van Nederlands en wiskunde zijn veelal overgewaardeerd ten nadele van wereldoriëntatie, bewegingsopvoeding en muzische opvoeding. Domeinen van wereldoriëntatie die corresponderen met deze uit de leerplannen voor een brede en evenwichtige infoverstrekking, komen zelden of niet voor. De domeinen uit de nieuwe leerplannen zijn nog niet opgenomen. De relatie tussen aanleg en inzet bij de vaardigheden is niet afleesbaar voor ouders of kinderen. Een schriftelijke commentaar geeft een (beknpte) weergave van kindeigen leef- en leerhoudingen.

In het eerste leerjaar worden overwegend de leergebieden Nederlands en wiskunde geëvalueerd. Waar deze voorkomen, worden ook muzische vorming en lichamelijke opvoeding met een cijfer op tien geregistreerd. Wereldoriëntatie bemerkten we tot op heden weinig of niet. In het vijfde en zesde leerjaar komen voor Frans de domeinen uit het (nieuwe) leerplan niet voor. Men beperkt zich tot 'Mondeling' en 'Schriftelijk' waarbij het laatste sterk wordt overgewaardeerd ... hoewel dat tegen de geest van het nieuwe leerplan indruist. Sommige leraren vermelden compenserende maatregelen (extra begeleiding, materiaalgebruik, voorafgaand gesprek, ...) bij de puntenscores.

Trimesterrapporten komen voor vanaf het tweede leerjaar; eindschooljaarrapporten vanaf het eerste leerjaar. Ook hier dezelfde vaststellingen: de domeinen van Nederlands en wiskunde komen vrij evenwichtig aan bod. Voor wereldoriëntatie, lichamelijke opvoeding en muzische opvoeding worden minder of soms geen domeinen vermeld. De nieuwe rubrieken en accenten i.v.m. Nederlands, wereldoriëntatie en Frans zijn minder of niet waarneembaar. De quoterings gebeurt met een puntenschaal (die varieert volgens het aantal toegekende lestijden op weekbasis, een eindpercent per leergebied en een eindtotaal ... steeds in relatie tot de mediaanscore. Een eindbeoordeling geeft de voortgang aan doorheen de lagere school. Schriftelijke commentaar geeft nadere toelichting en enige info over de slaagkansen in

het volgend schooljaar.

De vaststellingen i.v.m. 'Houdingen' worden weergegeven via een ordinale schaal. We stellen vast dat de verschillende items identiek blijven van het eerste tot het zesde leerjaar wat niet strookt met de voortschrijdende evolutie van de kinderen enerzijds en daarenboven is er weinig of geen relatie waarneembaar met de leergebied overschrijdende eindtermen anderzijds (sociale vaardigheden, leren leren, ICT). Kansen blijven onbenut om via de persoonsdoelen binnen lichamelijke opvoeding, specifieke gedragingen te registreren om ouders en kinderen te informeren. Met de bedoeling een realistisch zelfbeeld op te bouwen, kunnen de leerlingen ook een zelfevaluatie invullen (met smileys) die kan afgezet worden tegen de beeldvorming van de leerkracht. Over kinderen die in de zorgklas worden opgenomen, wordt door de zorgjuf gerapporteerd vooral via de schoolagenda.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

In het document 'Schoolwerkplanning' lezen we dat een democratische beleidsvoering die steunt op gedeelde verantwoordelijkheid en taakverdeling het uitgangspunt en streefdoel is van het lokale schoolbeleid. Uit een oplistijng leiden we af dat diverse werkgroepen en individuele opdrachthouders overwegend praktisch-organisatorische taken hebben, al zijn er ook andere, bv. de mentor voor de aanvangsbegeleiding die eveneens een (digitale) infobundel aanmaakte. Een belangrijk participatief orgaan is het kernteam dat bestaat uit de directeur, de (deeltijdse) beleidsmedewerkers, een graadverantwoordelijke ad hoc en de zorgcoördinator. Ze denken allen mee over de schoolwerking, de vernieuwingsimplementatie, de personeelsvergadering. Omwille van de grootschaligheid en complexiteit van de school is elke vestigingsplaats voorzien van een beleidsmedewerker, al dan niet met ondersteuning van extra lestijden. Uit een taakoplijsting leiden we af dat die verantwoordelijke personen overwegend instaan voor een aantal zaken van praktische, organisatorische en administratieve aard evenals voor de pr-functie met de diverse schoolactoren. Daarnaast staan ze ook in voor enkele zaken van eerder onderwijskundige aard zoals het leiden van een intern overlegmoment, de maandspreuken effectueren, de puzzelwerking updaten, e.a.

Voor medezeggenschap in de lokale beleidsvoering, zijn ook een schoolraad en een leerlingenraad geïnstalleerd. De participatie van de ouders komt eveneens tot uiting via de twee ouderverenigingen die naast een aantal pedagogisch-didactische ook praktisch-organisatorische taken behartigen. De directeur volgt opleiding om tegemoet te komen aan de eigentijdse verwachtingen van schoolhouden en -leiden.

De directeur wordt gewaardeerd om zijn humane omgangsvormen en zijn toegankelijkheid voor suggesties en problemen als die zich voordoen, evenals voor zijn inzet bij zijn omslachtige taak. Zijn bereikbaarheid wordt verschillend ervaren. De directeur wordt door de leerkrachten van VP-2 sterk gewaardeerd om zijn inzet en de initiatieven om deze afdeling in stand te houden, ondanks de moeilijkheden en onzekerheden. Deze problemen zijn inmiddels achter de rug en de acties hebben hun vruchten afgeworpen, de toekomst ziet er rooskleurig uit. Ook de daadwerkelijke, materiële hulp op de werkvloer toendertijd, is de betrokken teamleden niet ontgaan. De aanwezigheid van 'twee scholen op één site' werkt soms belemmerend voor de praktisch-organisatorische en pedagogisch-didactische werking: organisatie kerstmarkt, verschillende regeling schooluren, formeel overleg, personeelsvergadering, teambuilding, e.d.m. De aanwezigheid van de directeur op VP-2 en VP-3 ligt niet vast, maar gebeurt occasioneel en niet zo frequent. Doordat hij niet op gezette tijden beschikbaar is, hebben teamleden en ouders geen zicht op de bereikbaarheid van de directeur in elk van de genoemde vestigingsplaatsen. De teamleden bestempelen de sfeer onder elkaar als vriendschappelijk tot collegiaal, zeker binnen elke vestigingsplaats. Een discussie wordt niet uit de weg gegaan, maar leidt niet tot blijvende rancunes.

De personeelsvergadering wordt maandelijks georganiseerd als plenum- of subgroepbijeenkomst. In regel zijn ze gescheiden voor het kleuter- en voor het lager onderwijs. Een 'voorvergadering' per vestigingsplaats kan eraan voorafgaan. De inhouden worden door de directeur ingevuld, in samenspraak met het kernteam. Inbreng van individuele leerkrachten is mogelijk. De verslaglegging gebeurt door de directeur. Indien nodig en zinvol, brengen werkgroepen verslag uit. Aspecten van zorg, lichamelijke opvoeding, ICT, e.a. zijn aan de orde als de nood zich voordoet. Het pc-netwerk en de implementatie van de digiborden in de klaspraktijk worden mede door de directeur gepromoot en ondersteund.

De leerkrachten ervaren het verloop van de personeelsvergadering als democratisch, inspraak is mogelijk door alle teamleden die dat wensen. Sommige teamleden houden soms sterk aan hun eigen idee en neigen wel eens om hun visie op te dringen. Meestal komt men tot besluitvorming, o.m. omdat de opvatting over de taakinvulling veelal niet ver uit elkaar ligt. Sommigen ervaren de directeur in dat verband als voldoende krachtdadig, anderen verwachten in sommige situaties een nog meer kordaat optreden als de besluitvorming (en controle erop) uitblijft.

De indeling van de klasgroepen is een autonome teamaangelegenheid. Streefdoel daarbij is heterogene,

gelijkwaardige parallelklassen te vormen. Voor een vlotte samenwerking tussen duo-partners werden op schoolniveau formele afspraken vastgelegd.

Er liggen afspraken vast voor evaluatie- en functioneringsgesprekken. Deze laatste werden reeds voor alle teamleden georganiseerd. Klasbezoeken gebeuren slechts sporadisch, ook bij nieuwe leerkrachten. De schoolgrootte en haar complexiteit belemmeren soms de profilering van de directeur als belichaming van de vlag op het schip, m.n. vernieuwingsideeën voorleven, deze coachen en op hun realisatie controleren. Vrij recent nam de school deel aan een genormeerd tevredenheidsonderzoek voor de leerlingen. Hieruit blijkt een grote mate van tevredenheid die zowat overeenstemt met het gemiddelde van de proefscholen in Vlaanderen. Een tevredenheidsonderzoek voor de ouders is in voorbereiding. Een dergelijke bevraging naar de teamleden (of een bottom-up-peiling) was nog niet aan de orde.

De school voert geen specifiek talenbeleid. Hoewel het aantal anderstaligen toeneemt, blijft dit beduidend laag. De school heeft toch gerichte aandacht voor talenonderwijs vanaf de derde kleuterklas tot het vierde leerjaar. We stellen vast dat de invulling ervan erg verschilt van de ene tot de andere leerkracht. In de 'Infobrochure met schoolreglement' staan diverse initiatieven voor ouders over hoe hun kind(eren) ook buiten de school(m)uren de Nederlands taal verder kunnen ontwikkelen.

De SES-lestijden die de school ontving worden overwegend opgenomen in het zorgbeleid en kaderen binnen een breed aanbod voor gelijke onderwijskansen gericht op kinderen die meer of minder aankunnen.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De aandacht voor een breed gedragen lichamelijke opvoeding in de lagere school, in overeenstemming met het nieuwe leerplan.
- Het gevarieerd bewegingsaanbod in de kleuterschool.
- De gerichte aandacht voor aspecten van wiskundige initiatie in de kleuterschool.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De bewegingskansen die leerlingen krijgen binnen en buiten de klas- en school(m)uren.
- De frequente en gevarieerde leeruitstappen i.v.m. wereldoriëntatie in de lagere school.
- De gerichte aandacht voor aspecten van natuur en verkeer in de onmiddellijke schoolomgeving.

Wat betreft het algemeen beleid

- De democratische en participatieve beleidsvoering.
- De humane omgangsvormen en overwegend goed liggende relaties tussen teamleden en met de schoolbeleid.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- In het kleuteronderwijs de leerplannen als richtsnoer hanteren voor het maximaal nastreven van de ontwikkelingsdoelen.
- Het nieuwe leerplan Frans verkennen en toepassen in de klaspraktijk. De ondersteunende middelen erop afstemmen.
- De jaarplannen van wereldoriëntatie op elkaar afstemmen met oog voor een gevarieerde en gegradeerde aanpak doorheen de lagere school, conform het leerplan.
- Het domein 'Techniek' als evenwaardig aanzien i.v.g.m. de andere domeinen van wereldoriëntatie. Hierbij voorzien in het nodige didactisch materiaal voor ervarings- en experimenteerkanen bij de kinderen om de beoogde inzichten op te bouwen.
- Tijd- en ruimtekaders binnen wereldoriëntatie op elkaar afstemmen en genetisch (visueel) opbouwen doorheen het schooljaar met de kinderen.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- In de kleuterschool verder groeilijnen vastleggen en formaliseren voor meer verticale samenhang.
- Meer ontwikkelingsmateriaal voorzien in de aanvangsklassen van de kleuterschool, inzonderheid betreffende wiskundige initiatie.
- De maximale ruimte behouden voor het kleutergymmen.
- Overwegen om de oudste kleuters (weer) in contact te brengen met watergewenning.
- Een aangepaste springkast voorzien in de kleuterafdeling.
- De overaccentuering van de traditionele visie op en werkvormen van Frans afbouwen t.v.v. onder meer de mondelinge vaardigheden.
- De rapportering in de lagere afdeling meer afstemmen op de visie van het leerplan
- In het schoolrapport evenwaardige aandacht schenken aan alle leergebieden.
- De rubriek 'Houding' in de schoolrapporten herzien in het licht van verticale samenhang en in relatie tot de leergebied overschrijdende eindtermen (leren leren, sociale vaardigheden, ICT).
- In de rapportering (lager onderwijs) van lichamelijke opvoeding expliciete melding maken van specifieke persoonsdoelen (naast de bewegingsdoelen).
- Afspraken vastleggen i.v.m. de betrokkenheid van klastitularissen bij het zwemondericht.
- Zorgen voor gescheiden omkleedruimten voor oudere leerlingen bij het gymmen.
- In de lagere school nascholing voorzien i.v.m. toetsaanmaak.
- De aanmaak van een inventaris materiaal overwegen in beide niveaus.

Wat betreft het algemeen beleid

- Op niveau van het schoolbestuur de organisatie van het onderwijsaanbod in sommige vestigingsplaatsen evalueren/bijsturen in het licht van transparantie, efficiëntie en maximale effectiviteit.
- Maximaal tijd vrijmaken voor de kernopdracht van de directie, m.n. het groeiproces promoten, kracht bijzetten en opvolgen.
- Een middenkader creëren met verantwoordelijkheden en bevoegdheden voor maximale effecten bij de vernieuwingsimplementatie.
- Ervoor zorgen dat de visie op de permanente beroepsvervolmaking gerealiseerd wordt, zoals vermeld in het pedagogisch project van de school.
- Het aantal onderwerpen in de meerjarenplanning beperken en deze koppelen aan een strategie van streefdoelen, processen en tijdspad. Hierop de groeps- en individuele nascholing afstemmen.
- Minimale verwachtingen van individuele nascholingsinitiatieven vastleggen en bewaken.
- In de weekplanning vaste momenten van aanwezigheid voorzien in elke vestigingsplaats.

6.3 Wat moet de school verbeteren?**Wat betreft de erkenningsvoorwaarden**

- In het lager onderwijs het leergebied wereldoriëntatie aantoonbaar afstemmen op het (nieuwe) leerplan.
- Erover waken dat op weekbasis voldoende lestijden voor wereldoriëntatie aangewend en effectief gegeven worden, conform de netgebonden voorschriften.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor **kleuteronderwijs**.

BEPERKT GUNSTIG

voor het **lager onderwijs**
omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor
wereldoriëntatie

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf 29-02-2016 opnieuw een controle uit.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Marc Boone de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	